

Sprawozdanie ze spotkania warsztatowego SWITCH na temat planowania strategicznego dla zrównoważonego gospodarowania zasobami wodnymi w Łodzi

Czwartek, 17 czerwca 2010r. , Urząd Miasta Łodzi, ul. Piotrkowska 104

W dniu 17 czerwca 2010r. w Małej Sali Narad Urzędu Miasta Łodzi odbyło się spotkanie warsztatowe łódzkiej grupy SWITCH Learning Alliance oraz kolejnych zaproszonych do udziału w projekcie SWITCH interesariuszy kluczowych dla stworzenia dokumentu strategicznego w dziedzinie zrównoważonego zarządzania zasobami wodnymi w Łodzi.

W spotkaniu uczestniczyli także goście z Tel Awiwu – **Dr Haim Cikurel** (reprezentujący **MEKOROT – Israel National Water Company**, zaangażowaną w projekt SWITCH w tym mieście, będącym także miastem partnerskim Łodzi), **Guido Segal** (**Dyrektor Wydziału ds. Planu Strategicznego w Urzędzie Miasta Tel Awiw**) oraz **John Butterworth** (przedstawiciel **Grupy Zarządzającej projektem SWITCH** w Holandii).

W spotkaniu uczestniczyło ok. 40 osób, które wysłuchały prezentacji **Tomasza Jakubca i Karoliny Kordjalik z Biura Rozwoju Przedsiębiorczości i Obsługi Inwestora UMŁ** na temat dokumentów strategicznych dla Łodzi, **Dr Iwony Wagner (z-cę Dyrektora Międzynarodowego Instytutu Polskiej Akademii Nauk – Europejskiego Regionalnego Centrum Ekohydrologii pod auspicjami UNESCO)**, która przypominała etapy dochodzenia łódzkiego Learning Alliance do opcji strategicznych dla zrównoważonego zarządzania zasobami wodnymi, a także prezentacji gości z Izraela na temat przebiegu projektu SWITCH w Tel Awiwie, w tym nt. wskaźników wodnych tworzonych w uzupełnieniu do istniejącego planu strategicznego rozwoju miasta. Osobnym tematem był proces tworzenia tego planu, który przedstawił Guido Segal, koncentrując się na aspekcie zaangażowania interesariuszy, a przede wszystkim mieszkańców w jego powstawanie.

Podczas spotkania nieustannie podkreślano niekwestionowaną konieczność przeprowadzania konsultacji społecznych oraz stosowania innych metod angażowania mieszkańców Łodzi w proces podejmowania decyzji na tematy związane także z zarządzaniem zasobami wodnymi i środowiskiem.

W części warsztatowej, zaproponowane wstępnie grupy tematyczne:

- I. Wody opadowe, rzeki i tereny zielone, architektura krajobrazu, planowanie przestrzenne,
- II. Inwestycje, przyjazna środowisku architektura,

III. Zarządzanie zasobami wodnymi i środowiskiem i dostęp do informacji,

pracowały nad weryfikacją opcji strategicznych sformułowanych podczas spotkania grupy Learning Alliance w 2008r.

GRUPA I – wody opadowe, rzeki i tereny zielone, architektura krajobrazu, planowanie przestrzenne.

zgłosiła następujące propozycje:

- Dokument strategiczny powinien zawierać zagadnienie podnoszenia świadomości mieszkańców i ich realnego wpływu na procesy w mieście, w tym: wzmocnienie mechanizmów partycypacji społecznych, komunikację społeczną i konsultacje;

- Dla zapewnienia podejmowania skutecznych i odpowiedzialnych działań, konieczna jest inwentaryzacja rzek;

- Postuluje się wypracowywanie strategii skutecznej realizacji celów długo- i krótko-terminowych;

- W odniesieniu do przeglądu dostępnych technologii (koszty, planowanie/przepisy prawa, finansowanie), konieczne jest podjęcie następujących działań ogólnych:

- o Integracja działań instytucji wodnych;
- o Dalsze wzmocnianie współpracy jednostek naukowych i decydentów;
- o Wypracowanie mechanizmów finansowych wzmocniających działania innowacyjne (np., BMPs);
- o Wzmocnienie systemu monitoringu/kontroli procesu realizacji inwestycji;
- o Możliwość ustanowienia prawa na poziomie regionalnym/miejskim zapewniającym wydajne wdrożenia nowych technologii i działań przed ustanowieniem planów miejscowych;

- Konieczne są działania techniczne, takie jak:

- o Wykorzystanie wody deszczowej do nawadniania zieleni miejskiej;
- o Dopilnowanie usytuowania krawężników w stosunku do dróg, chodników i parkingów w nowych inwestycjach;
- o Konieczność retencji na sieci i retencji gruntowej;
- o Urealnienie celów – skanalizowanie miasta w 100% oraz rozdzielenie kanalizacji ogólnospławnej w 100%;

Grupa II - inwestycje i przyjazna architektura,

zgłosiła następujące opcje strategiczne:

- Aby zapewnić ochronę dolin rzecznych, należy „wykupić” tereny środowiskowo/kulturowo/społecznie cenne/krytyczne;

- Należy sformułować jasne zasady zabudowy;

- Inwestycje powinny być kierowane do centrum miasta/zdefiniowanych terenów zurbanizowanych (compact city);

- Miasto powinno zwolnić pod inwestycje tereny, które do niego należą;

- Budynki wymagające rewitalizacji powinny być przekazywane inwestorom za symboliczną opłatę na bardzo jasnych zasadach, w tym dotyczących konserwacji (zasady ustalone np. w grupie roboczej konserwator – deweloperzy);

- Inwestorzy powinni respektować zasady spójnej estetyki miasta (zasady „estetyki” jasno sprecyzowane);
- Architektura „ma być posłuszna” naturze, ale w przyzwoitych wymiarach;
- Miasto musi zinwentaryzować doliny rzeczne, tereny chronione/cenne/krytyczne i ująć je ostateczne w studium;
- Odnośnie dolin rzecznych powinna obowiązywać „Spec-ustawa”;
- Konsultacje społeczne powinny przynosić rozwiązania – nie być „sztuką dla sztuki” bez przełożenia na wdrożenia;
- Ostateczne decyzje powinny być podejmowane przez multi-dyscyplinarną grupę ekspercką;
- Duże tereny powinny być zagospodarowywane na zasadzie konkursu;
- Należy stworzyć platformę współpracy z inwestorami;
- Należy współpracować na zasadach „liderskich”, nie scentralizowanych:
  - Zamiast oceny oddziaływania na środowisko, powinna zostać przeprowadzona ocena wrażliwości krajobrazu i środowiska na terenie całego miasta (analiza SW – mocnych i słabych stron), do niej powinni stosować się i „dopasowywać” inwestorzy;

GRUPA III - zarządzanie zasobami wodnymi i środowiskiem oraz dostępem do informacji,
zgłosiła następujące opcje strategiczne:

- Potrzeba stworzenia mechanizmów partycypacji społecznej w kontekście zrównoważonego gospodarowania zasobami wodnymi;
- Zintegrowany system pozyskiwania danych i informacji umożliwiających podejmowanie decyzji przez władze lokalne;
- System klarownej odpowiedzialności za podejmowane decyzje – przejrzystość;
- Efektywny benchmarking i monitoring aktywizujący społeczeństwo, udzielający informacji;
- Jasna i przejrzysta gospodarka przestrzenna w aspekcie zarządzania zasobami wodnymi i środowiskiem;
- Powiązanie gospodarki przestrzennej za sprawnym zarządzaniem kryzysowym (powodzie, podtapiania) – aktualizacja planów;
- Wewnętrznie spójny system gromadzenia danych (łatwość dostępu między instytucjami i między wydziałami);
- Istnienie stałej platformy wymiany know-how, informacji integrującej środowiska;
- System angażowania lokalnej społeczności przy inwestycjach i dokumentach strategicznych;
- Włączenie na stałe do specyfikacji ... warunków ekologicznych (nie tylko alternatywnie), egzekucja wykonania;
- Stworzenie bazy Najlepszych Praktyk.

Podczas warsztatu zgłoszono potrzebę stworzenia następujących grup roboczych i zidentyfikowania ich liderów:

1. Grupa do spraw zarządzania zasobami wodnymi i środowiskiem
2. Grupa do spraw infrastruktury wodnej
3. Grupa do spraw planowania przestrzennego i inwestycji
4. Grupa do spraw partycypacji społecznej, komunikacji i informacji
5. Grupa do spraw planowania strategicznego

Uczestnicy warsztatu zgłosili postulat konieczności zaangażowania specjalistów do spraw rozwiązań prawnych i ustawowych do prac w każdej z grup roboczych, a także zapewnienia odpowiedzialności zaangażowania radnych, architekta Miasta, Miejskiej Pracowni Urbanistycznej oraz Prezydenta Miasta w pracę grup roboczych.